

Huvudman

Sigtuna kommun
sigtuna.kommun@sigtuna.se

Beslut

Datum 2026-10-09
Dnr SI 2026:4682
Sida **1 (8)**

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Arlandagymnasiet 3 i Sigtuna kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sigtuna kommun att senast den **11 januari 2027** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande arbetsplatsförlagt lärande och garanterad undervisningstid. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Sigtuna kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Sigtuna kommun ska vidta följande åtgärder

Arbetsplatsförlagt lärande

1. Se till att rektorn fattar beslut om att hela eller delar av kurser/nivåer i ämnen ska förläggas till arbetsplatser samt hur fördelningen ska göras över läsåren. Besluten ska fattas innan det arbetsplatsförlagda lärandet påbörjas och ska dokumenteras. Huvudmannen ska redovisa hur många sådana beslut som fattats på fordons- och transportprogrammet samt flygteknikutbildningen samt inkomma med de fem senaste besluten. (4 kap. 12 § gymnasieförordningen [2010:2039])

Garanterad undervisningstid

1. Se till att samtliga elever får den undervisningstid som huvudmannen har beslutat om för respektive kurs/nivå i ett ämne. Huvudmannen ska inkomma med huvudmannens beslut om antalet undervisningstimmar och schema för läsåret 2026/27 för FT24 och FLY24B. (4 kap. 22 § gymnasieförordningen)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till

Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2026:4682) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under våren 2026 inlett en tillsyn av Arlandagymnasiet 3 i Sigtuna kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Arlandagymnasiet 3 på yrkesprogrammen fordons- och transport samt flygteknik, årskurs 2 och 3, följer gällande bestämmelser om arbetsplatsförlagt lärande och garanterad undervisningstid.

Från och med den 1 juli 2025 läser elever i gymnasieskolan enligt Gy25, där ämnen kan ha en eller flera nivåer. Eleverna som påbörjat sin utbildning före den 30 juni 2025 läser fortfarande enligt Gy11, där varje ämne består av kurser.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare och rektorn den 22 maj 2026 och den 27 maj 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat klassscheman och programstrukturer för respektive program. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Rektorns beslut att fördela hela eller delar av kurser till arbetsplatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med lärarna berättar de att rektorn gör fördelningen av vad det arbetsplatsförlagda lärandet ska innehålla i programstrukturen. Rektorn bekräftar detta och uppger att vilka delar av kurserna som ska förläggas på apl bestäms av rektorn genom fastställandet av programstrukturerna och

att det inte finns några andra skriftliga beslut. Vidare uppger rektorn att det är yrkeslärarna som bedömer vilka moment som ska ingå i det arbetsplatsförlagda lärandet men att det inte finns någon formell delegationsordning för det.

Som del av tillsynen har Skolinspektionen begärt in dokumentation avseende rektorns beslut om vilka hela eller delar av kurser som ska förläggas till arbetsplatsförlagt lärande (apl). De efterfrågade dokumenten inkom till Skolinspektionen efter intervjutillfället med rektorn. Av dokumentationen som benämns "Beslut om förläggning av delar av utbildningen till arbetsplatsförlagt lärande (apl) på Fordons- och transportprogrammet och Flygteknikutbildningen" daterad 5 juni 2026 framgår att rektorn beslutar att delar av utbildningen för programmen ska förläggas till apl. Vidare framgår att fördelningen konkretiseras på individnivå genom dokumentet benämnt "Till handledaren". Dokumentet är en blankett som handledaren ska fylla i för respektive elev. På blanketten finns information till handledaren med en uppräkningslista av de kurser som är fördelade till apl samt vilka kriterier eleven ska bedömas utifrån. I blanketten framgår inte vilka moment i kursen som ska genomföras på arbetsplatsen. Eftersom det inskickade dokumentet inte är ifyllt framgår det inte vem eller vilka elever det gäller, vilken arbetsplats det gäller eller att det fattats ett beslut av rektorn.

Rättslig reglering

Rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Rektorn får uppdra åt en anställd eller en uppdragstagare vid skolenheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter och besluta i frågor som avses i första stycket, om inte annat anges. (2 kap. 10 § skollagen)

Rektorn beslutar om att hela eller delar av nivåer i ämnen ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras (4 kap. 12 § gymnasieförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorns beslut om att hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser inte uppfyller författningarnas krav. Av utredningen framgår att rektorn endast har fattat beslut om vilka kurser som ska förläggas på apl och antal poäng av respektive kurs. Rektorn har dock inte fattat beslut om vilka delar av kursen som ska genomföras på

arbetsplatsen. Det är därmed inte tydligt hur det arbetsplatsförlagda lärandet är kopplat till innehållet i kursplanen.

Rektorns beslut är ett viktigt led i att kvalitetssäkra det arbetsplatsförlagda lärandet. Det måste därför vara tydligt för alla inblandade parter vad rektorn beslutat gällande vilka delar av utbildningen som är förlagd till aktuell arbetsplats. För att fylla sin avsedda funktion ska ett sådant beslut fattas innan det arbetsplatsförlagda arbetet påbörjas och inför beslutet behöver rektorn ett underlag om vad som är möjligt att genomföra på de aktuella arbetsplatserna. Besluten behöver därför föregås av samråd med respektive arbetsplats.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att beslut om vilka hela eller delar av kurser som ska föreläggas till arbetsplatser inte uppfyller författningarnas krav om vilka moment det arbetsplatsförlagda lärandet ska omfatta på fordons- och transportprogrammet samt på Flygteknikutbildningen skolförlagd.

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolans programstruktur för flygteknikutbildningen samt fordons- och transportprogrammet. Av programstrukturerna framgår vilka kurser som eleverna på respektive program läser. Det framgår också hur många poäng respektive kurs utgör samt hur många undervisningstimmar kursen ska ha.

Skolinspektionen har också tagit del av klassscheman för elever som läser flygteknikutbildningen och fordons- och transportprogrammet årkurs 2 och 3. Rektorn uppger att eleverna har samma schema hela läsåret med undantag för vissa kurser som endast ges på höstterminen eller vårterminen. Enligt uppgifter från rektorn utgörs ett läsår av 37 veckor eller 178 dagar.

Skolinspektionen har, utifrån de programstrukturer och scheman som har getts in i ärendet, gjort en beräkning av hur mycket undervisningstid som eleverna fått i ett flertal kurser.

Fordons- och transportprogrammet

Skolinspektionen har tagit del av klassscheman för läsåren 2024/25, 2025/26 och 2026/27 för elever som nu läser tredje året på Fordons- och transportprogrammet (klass FT24). Beräkningen av undervisningstiden har gjorts genom att utgå från utlagt antal minuters undervisning i kurserna per vecka, omvandlat till antal timmars undervisning per vecka, multiplicerat med 37 veckor. Avdrag har sedan gjorts för de apl-veckor klass FT24 har under sin utbildning enligt följande: I årskurs 1 hade de fyra veckor på

vårterminen. I årskurs 2 hade de fyra veckor på höstterminen och fyra veckor på vårterminen. I årskurs 3 har de fyra veckor på vårterminen. Då framgår undervisningstiden i respektive kurs.

Vid en beräkning av elevernas undervisningstid enligt inlämnade klassscheman framkommer att eleverna i klassen FT24 hade mindre undervisningstid i följande kurser än vad som framgick av programstrukturen:

- **engelska 5** hade en undervisningstid på 93,5 timmar där programstrukturen anger 100 timmar vilket är 6,5 timmar för lite undervisningstid,
- **engelska 6** hade en undervisningstid på 74,9 timmar där programstrukturen anger 90 timmar vilket är 15 timmar för lite undervisningstid,
- **idrott och hälsa** hade en undervisningstid på 79,3 timmar där programstrukturen anger 90 timmar vilket är 10,7 timmar för lite undervisningstid,
- **matematik 1a** hade en undervisningstid på 96,3 timmar där programstrukturen anger 100 timmar vilket är 3,7 timmar för lite undervisningstid,
- **naturkunskap 1a** hade en undervisningstid på 38,7 timmar där programstrukturen anger 45 timmar vilket är 6,3 timmar för lite undervisningstid,
- **svenska 1** hade en undervisningstid på 96,3 timmar där programstrukturen anger 100 timmar vilket är 3,7 timmar för lite undervisningstid,
- **religion 1** hade en undervisningstid på 44 timmar där programstrukturen anger 45 timmar vilket är 1 timme för lite undervisningstid.

Flygteknikutbildningen, skolförlagd

Skolinspektionen har även tagit del av klassscheman för läsåren 2024/25, 2025/26 och 2026/27 för elever som nu läser tredje året på den skolförlagda flygteknikutbildningen (klass FLY24B). Beräkningen av undervisningstiden har gjorts genom att utgå från antal minuters utlagd undervisning i kurserna per vecka, omvandlat till antal timmar undervisning per vecka, multiplicerat med 37 veckor. Avdrag har sedan gjorts för de apl-veckorna klass FLY24B har under sin utbildning enligt följande: I årskurs 3 har de 15 veckor apl under perioden vecka 50 till vecka 16. Då framgår undervisningstiden i respektive kurs.

Vid en beräkning av elevernas undervisningstid enligt inlämnade scheman framkommer att eleverna i klass FLY24B hade mindre undervisningstid i följande kurser än vad som framgick av programstrukturen:

- **engelska 5** hade undervisningstid på 98,7 timmar där programstrukturen anger 100 timmar vilket är 1,3 timmar för lite undervisningstid,
- **idrott och hälsa 1** hade undervisningstid på 86,3 timmar programstrukturen anger 100 timmar vilket är 13,7 timmar för lite undervisningstid,
- **matematik 1a** hade undervisningstid på 97,7 timmar där programstrukturen anger 100 timmar vilket är 1,3 timmar för lite undervisningstid,
- **samhällskunskap 1a** hade undervisningstid på 25,3 timmar där programstrukturen anger 45 timmar vilket är 19,7 timmar för lite undervisningstid,
- **svenska 1** hade undervisningstid på 95,6 där programstrukturen anger 100 timmar vilket är 4,4 timmar för lite undervisningstid,
- **svenska 3** hade undervisningstid på 63,3 timmar där programstrukturen anger 90 timmar vilket är 26,7 timmar för lite undervisningstid,
- **historia 1a** hade undervisningstid på 24 timmar där programstrukturen anger 45 timmar vilket är 21 timmar för lite undervisningstid,
- **religion 1** hade undervisningstid på 24 timmar där programstrukturen anger 45 timmar vilket är 21 timmar för lite undervisningstid,
- **fysik 1b2** hade undervisningstid på 45,3 där programstrukturen anger 50 timmar vilket är 4,7 timmar för lite undervisningstid,
- **matematik 3c** hade undervisningstid på 53,3 timmar där programstrukturen anger 100 timmar vilket är 46,7 timmar för lite undervisningstid.

Rättslig reglering

Utbildningen på nationella program ska bedrivas som heltidsstudier (16 kap. 17 § skollagen).

Eleverna har rätt till ett minsta antal undervisningstimmar om 60 minuter (garanterad undervisningstid). Den garanterade undervisningstiden för elever på

1. yrkesprogram som omfattar 2800 gymnasiepoäng är 2720 undervisningstimmar,
2. yrkesprogram som omfattar 2700 gymnasiepoäng är 2625 undervisningstimmar, och

3. högskoleförberedande program är 2 180 undervisningstimmar.

För elever som har valt bort delar av det som krävs för grundläggande behörighet enligt 3 § minskas den garanterade undervisningstiden i motsvarande omfattning. (16 kap. 18 § skollagen)

Med garanterad undervisningstid avses den minsta undervisningstid i timmar som eleverna ska erbjudas enligt 16 kap. 18 § skollagen (1 kap. 3 § gymnasieförordningen).

För nationella program i gymnasieskolan beslutar huvudmannen om antalet undervisningstimmar för varje kurs, varje ämnesområde, gymnasiearbetet samt om hur undervisningstiden ska fördelas över läsåren. Huvudmannen ska redovisa hur eleven har fått sin garanterade undervisningstid. (4 kap. 22 § gymnasieförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolenheten brister i förhållande till författningarnas krav i fråga om garanterad undervisningstid.

Utredningen visar att eleverna i klass FT24 och FLY24B i flertalet kurser inte får de undervisningstimmar som anges i programstrukturen för respektive yrkesprogram och som eleverna har rätt till. Detta eftersom den schemalagda undervisningstiden för kurserna är för liten i förhållande till den undervisningstid som anges i programstrukturen och beslutats av huvudmannen.

Den lärarledda undervisningen är en mycket viktig resurs i all gymnasial utbildning. Den garanterade undervisningstiden utgörs av den minsta undervisningstid som eleverna ska erbjudas under sin gymnasieutbildning. Huvudmannen har ett stort ansvar i arbetet med att fördela undervisningstiden och besluta om hur många undervisningstimmar de olika kurserna på ett program och gymnasiearbetet ska omfatta. Hur många undervisningstimmar som fördelas till olika kurser kan bero på många olika faktorer, till exempel kursens svårighetsgrad. Det finns följaktligen två olika mått avseende undervisningstiden som är viktiga för eleverna i gymnasieskolan. Dels att slutsumman av undervisningstimmar när eleven tar sin gymnasieexamen minst uppgår till den garanterade undervisningstiden, dels att huvudmannen har fattat ett väl avvägt beslut avseende hur mycket undervisningstid som ska läggas på de enskilda kurserna och att eleven i praktiken får den undervisningstid som huvudmannen beslutat om för dessa kurser.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som

följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Sigtuna kommuns verksamhet vid Arlandagymnasiet 3 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller arbetsplatsförlagt lärande och garanterad undervisningstid . Det finns därför skäl att förelägga Sigtuna kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Johanna Olsson

Beslutsfattare
Signerat av: Johanna Olsson

X Linn Larsson

Föredragande
Signerat av: Linn Larsson

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Anna Thörne medverkat.